

OLGA VAN DER MEER

De weg terug

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

‘Ik moet je iets vertellen.’ Paula Scheepmaker trommelde nerveus met haar vingers op het tafelblad. Haar twaalfjarige dochter Nicole keek op van het boek dat ze aan het lezen was.

‘Je hebt een vriend.’ Het klonk kalm en berustend.

Verbaasd keek Paula haar aan. Haar vingers staakten het rusteloze tikken. ‘Hoe weet jij dat?’

Nicole trok met haar schouders. ‘Het was nogal duidelijk. Je bent haast nooit meer thuis de laatste tijd, je maakt je veel meer op dan anders en je zit uren aan de telefoon als ik boven zit en je denkt dat ik niets hoor.’ Het klonk niet verwijtend, ze constateerde het slechts als feiten.

Schuldbewust sloeg Paula haar ogen neer. Haar dochter had wel gelijk. Wat aandacht betrof werd Nicole nog weleens verwaarloosd, zeker sinds ze Thijs had ontmoet. Maar het

was ook zo moeilijk allemaal. Sinds Dick, de vader van Nicole, twee jaar terug was overleden, was het leven een constante strijd voor Paula geweest. Ze kon heel slecht tegen de eenzaamheid waar ze plotseling in beland was, en de zorg voor Nicole was niet genoeg om haar leven weer inhoud te geven.

‘Vind je het moeilijk?’ vroeg ze na een lange stilte.

Weer dat schoudergebaar van Nicole. ‘Niet echt,’ antwoordde ze eerlijk. ‘Papa is al twee jaar dood. Ik hoop dat het een leuke man is.’

‘Natuurlijk is hij dat,’ ging Paula daar dankbaar op in.

Ze ging voorbij aan het feit dat dit een zeer volwassen reactie was voor een kind van twaalf dat nog dagelijks verdriet had omdat ze haar vader zo miste. Gedwongen door de omstandigheden was Nicole in sneltreinvaart veranderd van een zorgeloos kind in een wat ouwelijke tiener die nooit uit de band sprong, goed haar best deed op school en thuis haar eigen gang ging bij gebrek aan goede zorg en controle. Haar moeder leidde haar eigen leven sinds het overlijden van haar vader en Nicole had geleerd zichzelf te redden. Ze moest wel.

Paula ontvluchtte het stille huis zoveel ze

kon. Nicole was tien toen het drama binnen hun gezin zich voltrokken had, oud genoeg om een paar uur alleen thuis te kunnen blijven, meende ze. Die paar uur ontvaardden al snel in hele avonden en soms zelfs nachten. Het ging goed thuis, Nicole klaagde nooit, dus waarom niet? Als haar dochter er een probleem van zou maken dat ze zoveel alleen was, zou zij vaker thuis blijven, had Paula zichzelf wijsgemaakt. Nicole zei er echter nooit iets over.

Paula had geen weet van de angst die Nicole soms voelde op donkere winteravonden, als de wind om het huis gierde en geluiden veroorzaakte die ze niet kende. Ze wist niet hoe gespannen Nicole vaak rechtovereind in bed zat als ze meende dat ze iets bij de voordeur had gehoord. Ze had geen flauw benul van de slapeloze nachten die haar dochter had omdat haar moeder niet op de afgesproken tijd thuiskwam. Zolang Nicole niet klaagde ging het goed met haar, was Paula's gemakzuchtige opinie. Tenslotte was ze geen klein kind meer.

'Hij heet Thijs,' vervolgde Paula. 'Ik heb hem ontmoet op een feestje van mijn werk. Hij is filiaalhouder van één van de vestigingen van de supermarkt. Jij zult hem ook vast aar-

dig vinden.'

'Wanneer krijg ik hem te zien?'

'Nou eh...' Paula aarzelde even voor ze verder praatte. 'Hij komt straks hierheen. Eigenlijk eh... Nou ja, hij komt hier wonen.'

'Wat? Nu? Zomaar?' vroeg Nicole met grote ogen.

'Ik ken hem al een tijdje,' verdedigde Paula zichzelf. 'Om eerlijk te zijn is hij getrouwd. Zijn vrouw is er gisteren achter gekomen dat hij een verhouding met mij heeft en zij vond dat hij moest kiezen tussen haar en mij. Hij heeft voor mij gekozen.' Dat laatste kwam er triomfantelijk uit, in een volledig voorbijzien aan het verdriet dat ze de wettige echtgenote van haar vriend berokkende. 'Het gevolg daarvan is wel dat hij nu zijn huis uit moet, vandaar dat hij hier intrekt. Maak je geen zorgen, Nicole. Ik weet zeker dat je goed met hem overweg kunt.'

'Ik zal het wel zien.' Nicole klapte haar boek dicht en stond op. Zonder iets van haar emoties te laten merken liep ze de kamer uit. Pas in haar eigen kamertje, languit op haar bed gelegen, verdween het masker van uitdruktingsloosheid en sloeg ze haar handen voor haar gezicht.

Alweer werd ze zonder enige voorbereiding voor een enorme verandering in haar leven geplaatst. Twee jaar geleden toen haar vader overleed en nu omdat er een andere man in huis kwam wonen. Zij had daar blijkbaar niets over te vertellen. Maar ach, dat had ze kunnen weten. Haar moeder hield nooit rekening met haar wensen, dacht ze bitter. Die ging haar eigen gang en verwachtte dat zij, Nicole, zich overal bij aanpaste. Dat deed ze dan ook altijd. Veel keus had ze overigens niet. Ze kon haar moeder moeilijk dwingen om aandacht aan haar te besteden.

Vroeger was het wel anders geweest, mijmerde Nicole. Ze pakte een paar kussens van haar bed en legde ze in de brede vensterbank. Dit was een geliefkoosd plekje van haar. Ze maakte hier vaak haar huiswerk, las er de boeken die ze met stapels tegelijk uit de bibliotheek haalde of zat er soms gewoonweg naar buiten te kijken. Haar eigen kamertje was haar toevluchtsoord geworden sinds die ene noodlottige dag toen haar vader aangereden was door een bus en ter plekke overleed. Sinds die dag was alles veranderd. Alle vrolijkheid en liefde waren sindsdien uit haar leven verdwenen.

Dick was de spil van het gezin geweest. Ondanks zijn fulltime baan was hij er altijd voor haar geweest. Vaak kookten ze samen de avondmaaltijd, omdat Paula daar een hekel aan had. Die uurtjes met haar vader in de keuken waren nu een dierbare herinnering voor Nicole. Ze kon hem alles vertellen. Kleine voorvallen op school, ruzietjes met vriendinnen, het feit dat een klasgenootje stoer pochte dat ze rookte en haar had geprobeerd over te halen met haar mee te doen, maar ook haar gevoelens van angst als ze op het jeugdjournaal had gehoord over overvallen en vechtpartijen die uit waren gelopen op de dood. Dick wist haar altijd weer op te beuren en aan het lachen te maken.

Sinds hij overleden was had ze nooit meer echt gelachen. Nicole was die eerste tijd, overmand door verdriet, veranderd in een stil teruggetrokken meisje. Haar vriendinnetjes op school hadden daar na hun eerste blijken van medelijden geen begrip voor op kunnen brengen en langzaam maar zeker was ze alleen komen te staan in de klas. Haar dansclubje, waar ze twee jaar lang trouw iedere dinsdagavond heen was gegaan, had ze moeten opzeggen omdat Paula geen rijbewijs had en

geen zin had om daar iedere week heen te fietsen. Haar vader had haar daar altijd naartoe gebracht. Soms ging hij dan terug naar huis om haar twee uur later weer op te halen, maar meestal bleef hij in een hoekje van de grote zaal zitten kijken. De trots was dan van zijn gezicht af te lezen geweest als hij toekeek hoe ze de moeilijke passen uitvoerde. Haar vader was echt haar maatje geweest. Soms huurde hij een paar leuke films en zaten ze samen een hele zaterdagmiddag tv te kijken, met iets lekkers erbij, allebei gierend van het lachen om de komische scènes die zich voor hun ogen afspeelden. Paula stond heel anders in het leven. Zij werd vaak rusteloos van het ‘huisje-boompje-beestjegevoel’, zoals zij het noemde. Ze liet vader en dochter regelmatig 's avonds samen thuis om zelf met haar vriendin te gaan stappen, iets waar Dick overigens geen enkel probleem van maakte. Ondanks die verschillen hadden ze met zijn drieën een leuk gezin gevormd. Paula en Dick hielden elkaar in evenwicht en er werd in huis veel gelachen. Haar ouders hielden van elkaar, een veilige wetenschap voor de opgroeiende Nicole.

Hoewel ze met haar moeder lang niet zo'n

goede band had als met haar vader, hoorden zij drieën bij elkaar. Nu was dat anders. De eenheid was verbroken op het moment dat Dick begraven werd. Sinds die dag waren Paula en Nicole twee mensen die in hetzelfde huis woonden, maar die weinig met elkaar gemeen hadden. De band werd lossier en lossier. Ondanks Nicole's prille leeftijd werd ze op zichzelf teruggeworpen, zowel op school als thuis.

Terwijl Paula ervan overtuigd was dat Nicole het verdriet om haar vader had verwerkt, lag Nicole vaak urenlang in het donker stilletjes te huilen. Ze miste hem zo enorm dat het niet in woorden uit te drukken was. Mét haar vader was ze ook liefde, warmte, gezelligheid en veiligheid kwijtgeraakt. Soms had ze zich wanhopig afgevraagd waarom het juist hem moest overkomen. Waarom was het niet haar moeder geweest die onder die bus was gelopen? Meteen voelde ze zich dan weer schuldig vanwege die gedachten, waarna ze extra haar best deed om haar moeder vooral geen last te bezorgen. Zonder de reden daarvan te weten maakte Paula daar handig gebruik van.

Ook haar leven was veranderd nu ze haar

plechtanker kwijt was. Ze worstelde zich door de dagen heen, als een drenkeling op volle zee. Dick was haar houvast geweest, de man die haar op het goede spoor hield en tevens de man die ervoor had gezorgd dat zij met zijn drieën een echt gezin waren geweest. Zonder hem kon ze dat niet. Zelf was ze opgegroeid in kindertehuizen en pleeggezinnen, ze had nooit echte, moederlijke liefde ervaren en wist niet hoe ze dat aan haar dochter moest geven. Dankzij Dick gaf dat niet en kwam Nicole niets tekort.

In Dicks familie was ze destijds hartelijk ontvangen en in de jaren die volgden had ze zich zowaar geliefd en veilig gevoeld. Haar zelfvertrouwen groeide. Dat alles werd echter in één klap weggevaagd op die noodlottige dag. Om de eenzaamheid te ontvluchten en haar wanhoop de baas te worden had Paula zich in het uitgaansleven gestort, een houding die haar door Dicks familie niet in dank werd afgenomen. Na een heftige ruzie was er een breuk ontstaan die niet meer te lijmen was en waar vooral Nicole de dupe van werd.

Enkele seconden waarin Dick niet oplette zorgden op deze manier voor wanhopig verdriet en talloze veranderingen, in negatieve